МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра іноземної філології та перекладу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА / QUALIFICATION WORK

Методичні рекомендації

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	«master»
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки /	Culture, Arts and Humanities
Спеціальність	В 11 Філологія /	Philology
Спеціалізація	В 11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська /	Germanic Languages and Literatures (including translation), First Foreign Language – English
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська /	Germanic Languages and Literatures (including translation), First Foreign Language – English

Вінниця 2025

Розробники: Іваницька Наталя, доктор філологічних наук, професор
Нечипоренко Віолета, кандидат філологічних наук, доцент
Терещенко Лілія, кандидат філологічних наук, доцент
Тимощук Наталія, кандидат філологічних наук, доцент

Обговорено та схвалено:
на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу 28.08.2025 р. пр. № 8;
на засіданні методичної комісії обліково-фінансового факультету 18.09.2025 р. пр. № ---.

Рецензент:
Коваль Наталія, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови та перекладу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи розроблені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти (із змінами) від 17.06.2024 № 08, яке є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ВТЕІ ДТЕУ та регулює організацію підготовки і захисту кваліфікаційної роботи.

Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти кваліфікаційна робота є формою атестації здобувачів вищої освіти. Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології відповідно до спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Написання кваліфікаційної роботи передбачає виконання здобувачами таких завдань:

- поглиблення, систематизацію та закріплення знань, набутих в процесі навчання;
- розвиток навичок та умінь здійснення інформаційно-аналітичної, проектно-дослідницької діяльності для вирішення прикладних проблем тематики дослідження;
- опанування теоретичними знаннями за темою кваліфікаційної роботи – на основі вивчення та систематизації сучасної спеціальної літератури вітчизняних та зарубіжних авторів, проведення її критичного аналізу, узагальнення історичного та гносеологічного аналізу;
- розвиток умінь вести науковий пошук, узагальнювати різні пропозиції (точки зору, методичні підходи, концепції), чітко аргументувати власну точку зору з досліджуваної проблеми;
- набуття вміння адаптації теоретичних положень, методичного інструментарію, викладеного в спеціальній літературі, передового досвіду науковців та практиків до умов діяльності об'єкту дослідження;
- закріплення практичних навичок проведення досліджень, формування його методичного забезпечення – з урахуванням сутності поставленої проблеми та обмежень, що мають тісний зв'язок з діяльністю об'єкту дослідження;
- опанування навичками логічного, аргументованого та послідовного обґрунтування висловленої пропозиції стосовно проблеми, що вирішується, проведення планових і прогнозних розрахунків на базі сучасного методичного забезпечення, оцінювання ефективності висловленої пропозиції;
- оволодіння системним підходом, сучасною методологією, методичним інструментарієм та технологічними прийомами обґрунтування власних пропозицій, оцінки їх наслідків, впровадження розроблених рекомендацій та пропозицій у практичну діяльність конкретного підприємства (організації, установи).

Під час написання кваліфікаційної роботи передбачається формування низки **загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей**, зокрема:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.

СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК. 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

СК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання зі філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК 9. Здатність використовувати сучасні комунікативні та перекладацькі стратегії для забезпечення ефективної міжкультурної комунікації.

Написання кваліфікаційної роботи передбачає досягнення низки програмних результатів, зокрема:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.
ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з мовознавства для розв’язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.
ПРН 18. Застосовувати сучасні комунікативні та перекладацькі стратегії для ефективної міжкультурної взаємодії, враховуючи лінгвістичні, соціокультурні та прагматичні особливості мовного середовища, використовувати цифрові інструменти для міжмовної комунікації та дослідницької роботи.

Кваліфікаційна робота здобувача освітнього ступеня «магістр» виконується з метою підтвердження рівня професійної та наукової підготовки випускника

другого рівня вищої освіти. Основне завдання її автора – продемонструвати здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій з використанням сучасного методологічного інструментарію, сучасних методів і прийомів збору, аналізу та інтерпретації мовних одиниць.

Основні наукові результати кваліфікаційної роботи обов'язково повинні бути опубліковані у Віснику студентського наукового товариства «ВАТРА» та інших виданнях ВТЕІ ДТЕУ (2 статті), що має бути відображено у календарному графіку підготовки кваліфікаційних робіт.

Вибір теми кваліфікаційної роботи, призначення наукового керівника та консультантів (у разі потреби) затверджується наказом директора за поданням декана та завідувача кафедри з урахуванням графіка освітнього процесу.

Науковим керівником кваліфікаційної роботи призначається науково-педагогічний працівник кафедри, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, і проводить наукові дослідження за відповідним напрямом.

Основні обов'язки наукового керівника кваліфікаційної роботи спрямовано на:

– допомогу здобувачеві в остаточному формулюванні теми дослідження, формування структури роботи та плану;

– наданні консультацій щодо вивчення окремих літературних джерел, збору та обробки емпіричного матеріалу, методичних аспектів використання окремих кількісних розрахунків, застосування окремих методичних прийомів дослідження тощо;

– забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачем;

– консультування щодо змісту кваліфікаційної роботи, відповідності підготовлених матеріалів вимогам, що висуваються до неї;

– контроль за виконанням окремих етапів роботи, оформлення поетапних результатів дослідження;

– підготовку здобувачів до проведення захисту кваліфікаційної роботи;

– складання відгуку про відповідність кваліфікаційної роботи вимогам та оцінювання можливості її допуску до захисту.

За дані, викладені у кваліфікаційній роботі, порядок використання фактичного матеріалу під час її виконання, обґрунтованість і достовірність висновків, положень відповідають здобувач та його науковий керівник.

Не допускається запозичення (плагіат) матеріалу без посилання на автора та джерело інформації відповідно до «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти ВТЕІ ДТЕУ», в якому визначені критерії плагіату.

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою. Написання кваліфікаційної роботи іншою, ніж державна, мовою можливе за поданням факультету та погодженням директора.

Внесення змін та уточнень до тем кваліфікаційних робіт можливе як виняток не пізніше першого тижня від початку проходження студентами виробничої (переддипломної) практики. Зміни здійснюються за наказом

директора, проект якого вносить декан факультету на підставі службової записки завідувача кафедри за обґрунтованою заявою студента, погодженою з науковим керівником та гарантом освітньої програми.

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до календарного графіку підготовки кваліфікаційних робіт, що складається випусковою кафедрою, затверджується завідувачем кафедри, деканом і розміщується на інформаційних ресурсах кафедри.

У період написання кваліфікаційних робіт питання щодо стану їх підготовки здобувачами та дотримання ними календарного графіку підготовки систематично заслуховуються на засіданнях випускових кафедр, наукових семінарах (з відображенням у відповідних протоколах).

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Тематика й науковий рівень кваліфікаційної роботи повинні відповідати предметній області освітньої програми підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська».

Теми кваліфікаційних робіт формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедри іноземної філології та перекладу, запитів роботодавців, сучасних досягнень у галузі філології (мовознавства, літературознавства та перекладознавства), наукових зацікавлень викладачів, які призначаються науковими керівниками.

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрою іноземної філології та перекладу згідно з вимогами освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» та відповідно до затверджених програм дисциплін, опанованих здобувачами відповідного освітнього ступеня, і відображає актуальну мовознавчу проблематику. Тематика щорічно переглядається, оновлюється і затверджується на засіданні кафедри, розміщується на інформаційних ресурсах кафедри.

Тему кваліфікаційної роботи здобувач обирає із запропонованих кафедрою, погоджує її з науковим керівником та (за необхідності) з консультантом. Якщо здобувач не мав змоги обрати тему кваліфікаційної роботи у визначені графіком освітнього процесу строки, це робить науковий керівник та гарант освітньої програми.

За погодженням із науковим керівником здобувач може запропонувати самостійно сформульовану тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розроблення, ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями у спеціалізованих наукових виданнях, а також враховуючи свої наукові та професійні інтереси, що були проявлені під час написання курсових робіт, підготовки статей та конкурсних наукових робіт, у виступах на студентських наукових конференціях.

Кваліфікаційна робота може виконуватися за тематикою, яку замовляють державні установи, підприємства та організації, що уклали з ВТЕІ ДТЕУ

договори про навчання (підготовку) або мають з інститутом договори / меморандуми про співпрацю.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути чіткою, лаконічною та не містити неоднозначного тлумачення. У темі зазначається об'єкт, який досліджується, та предмет наукового пошуку.

Після остаточного узгодження теми кваліфікаційної роботи з науковим керівником здобувач подає заяву на ім'я завідувача кафедри, в якій зазначає назву теми (додаток А).

Кваліфікаційна робота виконується на основі поглибленого вивчення теоретичної джерельної бази з проблеми, спеціальної вітчизняної і зарубіжної наукової літератури, передового наукового досвіду (не менше 60 джерел, бажано використовувати літературу за останні 3-5 років, винятки допустимі для базових видань з опрацьованої тематики), результатів власних досліджень з метою вирішення визначених професійних завдань, а також містить результати теоретичних та інтерпретаційних досліджень.

Після опрацювання джерел здобувач складає план, який узгоджується з науковим керівником, гарантом освітньої програми, консультантом, завідувачем випускової кафедри. Розгорнутий план зазначається у завданні на кваліфікаційну роботу здобувачеві, який, за погодженням наукового керівника, може коригуватися, про що робляться відповідні записи у затвердженому варіанті (Додаток Б).

Важливим є дотримання основних вимог щодо рівня підготовки кваліфікаційної роботи, її змісту, структури, форми викладення матеріалу, а також оформлення.

У ВСТУПІ до кваліфікаційної роботи розкривається суть та стан проблем, актуальність теми, обґрунтовується необхідність її дослідження, вихідні дані для розробки теми, мета, завдання, об'єкт, предмет, методи дослідження, елементи наукової новизни та практична значущість отриманих результатів. Коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) і практиків, які розробляли проблему, що розглядається; зазначається відмінність отриманих результатів від існуючих вітчизняних та зарубіжних.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми, обґрунтовуючи значення роботи для розвитку певної галузі знань, діяльності.

Мета дослідження – запланований результат вирішення визначеної проблеми із використанням теоретичних, методологічних й практичних положень та методів дослідження.

Завдання дослідження визначаються поставленою метою і подаються як конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми. Слід чітко формулювати мету роботи, лаконічно викладати завдання, які необхідно виконати для її досягнення.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є філологічне явище або процес, що породжує проблемну ситуацію і обране науковцем для дослідження.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є те, що знаходиться в межах об'єкта і завжди співпадає з темою дослідження.

Об’єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження – це спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності.

Наукова новизна передбачає стислий виклад нових наукових положень або рішень. Доцільно виділити нові наукові положення або практичні рекомендації, які запропоновані у дослідженні здобувачем освітнього ступеня «магістр» особисто,

Практична цінність – це відомості про практичне впровадження одержаних результатів або рекомендацій щодо їх використання.

Апробація результатів дослідження. Якщо за результатами дослідження здобувач освітнього ступеня «магістр» виступав на наукових конференціях, брав участь в інших наукових заходах, має публікації в наукових виданнях, це слід зазначати у вступі.

Рекомендації щодо мовного оформлення елементів ВСТУПУ подано в додатку М.

ОСНОВНА ЧАСТИНА роботи складається з розділів, підрозділів (якщо необхідно – пунктів, підпунктів), які мають бути пов’язані між собою, а матеріал викладений послідовно та логічно, із критичним аналізом теоретичних положень/статистичних даних/ інформації різноманітного характеру та джерел. Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис обраного напряму та обґрунтування методів дослідження, що застосовуються у цьому розділі. У кінці кожного розділу рекомендується сформулювати висновки зі стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів.

Виклад змісту кожного питання кваліфікаційної роботи має бути доказовим, пояснюваним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими.

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ РОБОТИ – теоретико-методологічний. У ньому наводиться огляд літератури за темою, обґрунтовується вибір напрямів дослідження, визначається сутність предмета дослідження. В аналітичному огляді літературних джерел щодо напряму наукового дослідження здобувач освітнього ступеня «магістр» відзначає основні етапи розвитку наукової думки за проблемою, що розглядатиметься.

Слід звернути увагу на те, що цитуючи будь-яке джерело інформації, необхідно обов’язково робити посилання на нього, оскільки будь-яке цитування є предметом інтелектуальної власності. Стисло, критично висвітлюючи публікації, необхідно вказати ті проблеми, які потребують дослідження. Залежно від теми кваліфікаційної роботи та об’єкта дослідження можуть бути наведені порівняльні оцінки різних методів дослідження, методик розрахунків певних показників тощо. Рекомендується проаналізувати дані, опубліковані у відповідних енциклопедіях, монографіях, довідниках, різних джерелах, зарубіжних виданнях, у т. ч. з наукометричних баз Web of Science і Scopus.

ДРУГИЙ (ТРЕТІЙ) РОЗДІЛИ роботи презентують власні результати дослідження. У них викладається програма (схема, послідовність) дослідження,

результати спостережень над мовними явищами. Здобувач освітнього ступеня «магістр» на основі аналізу всієї зібраної інформації робить узагальнення результатів власних досліджень, наводить порівняльну оцінку аналогічних досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів, окреслює пропозиції щодо вирішення проблемних питань.

У ВИСНОВКАХ ТА ПРОПОЗИЦІЯХ рекомендується узагальнити отримані результати, надати рекомендації щодо їх науково-практичного використання. Сформульовані висновки повинні базуватися на матеріалах основної частини роботи і відповідати поставленим завданням.

Для формулювання висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових заходах.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У процесі підготовки кваліфікаційної роботи застосовуються методичні й технічні прийоми наукової роботи.

Норми наукової комунікації регламентують характер викладення інформації, передбачаючи відмову від висловлювання власної думки від першої особи. У зв’язку з цим вживаються мовні конструкції, в яких замість особового займенника «я» вживається займенник «ми», оскільки дослідження здійснюється під постійним консультуванням з боку наукового керівника.

Оформлення кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до загальних вимог, що висуваються до наукових робіт, згідно з ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання».

Обсяг основної частини кваліфікаційної роботи складає до 50 сторінок тексту формату А4. Набір тексту кваліфікаційної роботи здійснюється на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29-30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210 мм х 297 мм) з використанням шрифтів текстового редактора Word Times New Roman. Висота шрифту – 14 мм. Поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – 25 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою, стрічка – чорного кольору середньої жирності.

Список використаних джерел: загальна кількість не менше 60 (переважно роботи останніх 5 років), із них англійською мовою не менше 10.

Структура роботи складається з 2-х (або 3-х) розділів, кожний із яких містить декілька підрозділів. Після кожного розділу надаються висновки. Перший розділ є теоретико-методологічним (обсяг – до 20 сторінок) і містить теоретичні положення роботи та методи дослідження об’єкта. Другий (третій) розділ (до 30 сторінок) має практичне спрямування, містить власні спостереження над об’єктом дослідження і спрямований на розв’язання завдань прикладного характеру.

Сторінки кваліфікаційної роботи нумеруються наскрізно арабськими цифрами (без знаку №), охоплюючи додатки. Номер сторінки проставляють праворуч у верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Першою сторінкою є титульна, яка враховується в нумерацію, але не нумерується. На титульному аркуші зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, кафедру, на якій виконано кваліфікаційну роботу, тему роботи, дані про здобувача, наукового керівника, гаранта освітньої програми, наукового (-вих) консультанта (-ів), місто та рік подання кваліфікаційної роботи до захисту. Скорочення в назвах навчального закладу та теми не допускаються (додаток В).

Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: **«ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ»** друкують великими літерами посередині рядка напівжирним шрифтом без крапки в кінці.

Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів кваліфікаційної роботи друкують з абзацного відступу з великої літери без крапки в кінці.

Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п’яти знакам (1,25).

Номер розділу ставлять після слова **«РОЗДІЛ»,** починаючи з цифри «1», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Структурні частини **«ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ»** не нумерують.

Підрозділи як складові частини розділу нумерують у межах кожного розділу окремо. Номер підрозділу складається з номера відповідного розділу та номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять. У тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу.

В окремих випадках у кваліфікаційній роботі підрозділи можуть бути поділені на пункти, які нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера крапка не ставиться, наприклад: «1.2.3» (третій пункт другого підрозділу першого розділу).

Основний текст після заголовку розміщується через один рядок.

Відстань між заголовком, приміткою, прикладом і подальшим або попереднім текстом має бути не менше ніж два міжрядкових інтервали (додаток Д).

Усі графічні матеріали кваліфікаційної роботи (ескізи, діаграми, графіки, схеми, фотографії, рисунки, кресленики тощо) повинні мати однаковий підпис «**Рисунок**».

Рисунок подають одразу після тексту, де вперше посилаються на нього, або якнайближче до нього на наступній сторінці, а за потреби – в додатках до роботи.

Назва рисунка має відображати його зміст, бути конкретною та стислою.

Назву рисунка друкують з великої літери та розміщують під ним посередині рядка.

Рисунок виконують на одній сторінці аркуша. Якщо він не вміщується на одній сторінці, його можна переносити на наступні сторінки. У такому разі назву рисунка зазначають лише на першій сторінці, пояснювальні дані – на тих сторінках, яких вони стосуються, і під ними друкують:

«Рисунок 3.2, аркуш 2 ».

Рисунки нумерують арабськими цифрами в межах кожного розділу, крім рисунків у додатках. Номер рисунка складається з номера розділу та порядкового номера рисунка в цьому розділі, які відокремлюють крапкою, наприклад, «Рисунок 3.2» – другий рисунок третього розділу (додаток Е).

Рисунки кожного додатка нумерують окремо. Номер рисунка додатка складається з познаки додатка та порядкового номера рисунка в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, «Рисунок В.1 – », тобто перший рисунок додатка В.

Якщо в тексті роботи подано лише один рисунок, його не нумерують.

Цифрові дані кваліфікаційної роботи оформлюють як **таблицю** відповідно до форми, поданої на рис. 1.

Таблиця 2.1 – __назва таблиці

Головка					Заголовки граф
					Підзаголовки граф
					Рядки (горизонтальні)

Боковик (заголовки рядків) Графи (колонки)

Рисунок 1 – Форма таблиці

Таблицю подають безпосередньо після тексту, у якому її згадано вперше, або на наступній сторінці.

На кожну таблицю має бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи із зазначенням її номера.

Назва таблиці має відображати її зміст, бути конкретною та стислою.

Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу.

Слово «Таблиця» подають лише один раз над першою частиною таблиці. Над іншими частинами таблиці з абзацного відступу друкують «Продовження таблиці ____» або «Кінець таблиці ____» без повторення її назви (додаток Ж).

Якщо рядки або колонки таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, чи переносять частину таблиці на наступну сторінку. У кожній частині таблиці

повторюють її головку та боковик або замінюють їх відповідно номерами колонок чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами в першій частині таблиці.

Заголовки колонок таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої літери, якщо вони становлять одне речення із заголовком.

Підзаголовки, які мають самостійне значення, подають з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Переважна форма іменників у заголовках – однина.

У таблиці слід обов'язково зазначати одиницю виміру (відповідно до стандартів); числові величини повинні мати однакову кількість десяткових знаків.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк «–».

Таблиці нумерують арабськими цифрами в межах розділу, крім таблиць у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, «Таблиця 2.1» – перша таблиця другого розділу.

Таблиці кожного додатка нумерують окремо. Номер таблиці додатка складається з позначення додатка та порядкового номера таблиці в додатку, відокремлених крапкою. Наприклад, «Таблиця В.1 –», тобто перша таблиця додатка В.

Якщо в тексті роботи подано лише одну таблицю, її не нумерують.

Переліки (за потреби) подають у розділах, підрозділах, пунктах і/або підпунктах.

Перед переліком ставлять двокрапку (крім пояснювальних переліків на рисунках).

Якщо подають переліки одного рівня підпорядкованості, на які у кваліфікаційній роботі немає посилань, то перед кожним із переліків ставлять знак «тире» (–).

Якщо у роботі є посилання на переліки, підпорядкованість позначають малими літерами української абетки, далі – арабськими цифрами, далі – через знаки «тире».

Після цифри або літери певної позиції переліку ставлять круглу дужку.

Текст кожної позиції переліку починається з малої літери з абзацного відступу відносно попереднього рівня підпорядкованості.

Примітки подають у кваліфікаційній роботі, якщо є потреба пояснень до тексту, таблиць, рисунків.

Примітки подають безпосередньо за текстом, під рисунком (перед його назвою), під основною частиною таблиці (у її межах).

Одну примітку не нумерують.

Слово «Примітка» друкують кеглем 12 через один міжрядковий інтервал з абзацного відступу з великої літери з крапкою в кінці. У тому самому рядку через проміжок з великої літери друкують текст примітки тим самим шрифтом.

Якщо приміток дві та більше, їх подають після тексту, якого вони стосуються, і нумерують арабськими цифрами.

У тексті кваліфікаційної роботи робляться **посилання** на структурні елементи самого звіту та інші джерела.

У разі посилання на структурні елементи самої роботи зазначають відповідно номери розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, позицій переліків, рисунків, формул, таблиць, додатків.

Посилаючись, треба використовувати такі вирази: «у розділі 4», «див. 2.1», «відповідно до 2.3.4.1», «(рис. 1.3)», «відповідно до табл. 3.2», «згідно з формулою (3.1)», «(додаток К)» тощо.

Посилаючись на позицію переліку, треба зазначити номер структурного елемента роботи та номер позиції переліку з круглою дужкою, відокремлені комою. Якщо переліки мають кілька рівнів – їх зазначають, наприклад: «відповідно до 2.3.4.1, б), 2)».

Список використаних джерел формується за алфавітом у такому порядку: спочатку літературні джерела українською мовою, а потім мовою країн ЄС. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» наведені у додатку Д.

Посилання на джерело інформації, наведене в списку використаних джерел, рекомендовано подавати так: номер у квадратних дужках, за яким це джерело зазначено в списку використаних джерел, наприклад, «у роботах [2]–[3]».

Щоб уникнути переобтяження викладу тексту основної частини кваліфікаційної роботи, у структурному елементі «ДОДАТКИ» наводять відомості, які доповнюють або унаочнюють роботу, які:

– є необхідними для повноти звіту, але долучення їх до основної частини звіту може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу;

– не можуть бути послідовно розміщені в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення;

– є необхідними лише для фахівців конкретної галузі.

Додатки розміщують у порядку посилання на них у тексті роботи.

Додатки можуть містити:

– допоміжні рисунки і таблиці;

– документи, що стосуються проведених досліджень або їх результатів, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не може бути внесено до основної частини кваліфікаційної роботи (фотографії; проміжні розрахунки, формули, математичні доведення; інструкції та методики, розроблені в процесі виконання робіт тощо);

– додатковий перелік джерел, на які не було посилань у роботі, але до яких можуть виявити інтерес її користувачі;

– іншу інформацію.

Кожний додаток повинен мати заголовок, який друкують вгорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Над заголовком, але посередині рядка, друкують слово «ДОДАТОК» і відповідну велику літеру української абетки, крім літер Ґ, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, яка позначає додаток. Текст кожного додатка починають з наступної сторінки.

У разі повного використання літер української і/або латинської абеток дозволено позначати додатки арабськими цифрами.

Один додаток позначають як ДОДАТОК А.

Рисунки, таблиці, формули та рівняння в тексті додатків треба нумерувати в межах кожного додатка, починаючи з літери, що позначає додаток, наприклад, рисунок Г.3 – третій рисунок додатка Г; таблиця А.2 – друга таблиця додатка А; формула (А.1) – перша формула додатка А.

Якщо в додатку один рисунок, одна таблиця, одна формула чи одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рисунок А.1, таблиця Г.1, формула (В.1).

4. ПОЛІТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ) ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Відповідно до Політики застосування ШІ у ВТЕІ ДТЕУ, затвердженої рішенням вченої ради 26.08.2025, протокол № 11, п.5, ВТЕІ ДТЕУ визнає штучний інтелект потужним інструментом, здатним трансформувати освітній процес, поглибити наукові дослідження та оптимізувати управлінські процеси. Водночас, усвідомлюючи виклики, пов'язані з етикою, оригінальністю та розвитком критичного мислення, ВТЕІ ДТЕУ встановлює чіткі, прозорі та справедливі рамки, які дозволять інститутській спільноті впевнено використовувати переваги ШІ, мінімізуючи ризики та зберігаючи найвищі стандарти академічної культури.

Здобувачам вищої освіти дозволене використання ШІ (як допоміжного інструменту). Здобувачі можуть використовувати інструменти ШІ для таких завдань, за умови, що фінальний продукт є результатом їхньої власної інтелектуальної праці, а саме:

1) пошуку нових ідей для теми кваліфікаційної роботи (з обов’язковим додаванням у запит посилань на україномовні джерела за тематикою дослідження);

2) узагальнення великих наукових статей для швидкого розуміння їхньої суті, не замінюючи необхідності самостійного прочитання та критичного аналізу ключових джерел;

3) пошуку релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності);

4) перевірки граматики, орфографії та пунктуації у власноруч написаному тексті, перекладу фрагментів тексту з іноземних джерел з обов'язковим подальшим редагуванням.

Наступні дії із викоримстанням ШІ є суворо забороненими і розглядаються як грубе порушення принципів академічної доброчесності, що прирівнюється до плагіату та академічного шахрайства:

1) подання тексту, повністю або значною мірою згенерованого ШІ, як власної, оригінальної роботи;

2) використання ШІ для створення фальшивих даних, неіснуючих посилань на літературу, фейкових цитат чи результатів досліджень;

3) перекладання на ШІ основного аналітичного чи творчого завдання роботи.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний декларувати факт використання інструментів генеративного ШІ у кваліфіційній роботі. Науково-педагогічний працівник має право встановити власні, більш деталізовані правила використання та декларування ШІ. Декларація має бути розміщена у вступі до роботи або в окремому параграфі «Декларація про використання ШІ» в кінці роботи (перед списком літератури). Декларація повинна містити: назву інструменту та компанію-розробника (наприклад, ChatGPT від OpenAI, Gemini від Google); чіткий перелік завдань, для яких використовувався ШІ; підтвердження, що здобувач несе повну відповідальність за фінальний зміст роботи.

Приклад повної декларації: *Під час підготовки цієї кваліфікаційної роботи було використано інструмент ChatGPT-4 (OpenAI). Його було застосовано для таких допоміжних завдань: генерація ідей для структури роботи на етапі планування; перефразування трьох речень у розділі 2 для покращення стилістики; генерація базового шаблону для кількісного аналізу, який був згодом самостійно заповнений та проаналізований. Весь основний текст, аналіз, інтерпретація даних та висновки є результатом моєї власної інтелектуальної праці. Я перевірив(ла) всю інформацію, отриману від ШІ, на точність та достовірність і несу повну відповідальність за її зміст.*

5. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Захист кваліфікаційної роботи

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно виконали вимоги навчального плану/індивідуального навчального плану, у т.ч. програму виробничої (переддипломної) практики та склали заліково-екзаменаційну сесію.

Процес підготовки кваліфікаційної роботи систематично контролює науковий керівник та гарант освітньої програми відповідно до календарного графіка, затвердженого кафедрою.

На період виконання кваліфікаційних робіт на кафедрі складається розклад проведення консультацій науковими керівниками, згідно з яким забезпечується системна робота над кваліфікаційною роботою студентів та наукових керівників. Також у календарному плані-графіку встановлюються строки подання на рецензування науковому керівникові окремих розділів і роботи у цілому.

Кваліфікаційна робота подається науковому керівнику для перевірки її змісту та структури у строки, визначені у Завданні, але не пізніше 30 робочих днів до засідання екзаменаційної комісії (далі – ЕК).

У випадку недотримання календарного графіку підготовки кваліфікаційних робіт науковий керівник надає інформацію на засіданні кафедри (з відображенням у відповідних протоколах) та готує службову записку щодо наявності відхилень від графіку підготовки кваліфікаційної роботи**,** але не пізніше 30 днів до засідання ЕК із захисту кваліфікаційної роботи.

Витяг із протоколу засідання кафедри передається декану факультету, який складає службову записку на ім’я директора ВТЕІ ДТЕУ та проект наказу про відрахування студента з інституту.

Науковий керівник перевіряє на відповідність встановленим вимогам оформлення кваліфікаційної роботи та надає відгук, в якому зазначається:

- актуальність дослідження;
- сучасність використаних методів дослідження;
- рівень використання набутих у процесі навчання теоретичних знань при виконанні дослідження;
- вміння самостійно вирішувати наукові та практичні проблеми; логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;
- участь здобувача у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення / ідеї / методиці;
- повнота розкриття теми;
- перспективність запропонованих рекомендацій;
- недоліки роботи та зауваження;
- рекомендація до захисту.

З метою визначення якості та ступеня готовності до захисту випускова кафедра відповідно до графіку підготовки організовує попереднє заслуховування представлених здобувачем основних положень кваліфікаційної роботи спеціально сформованою комісією попереднього захисту, отримання рекомендації до захисту (або зауважень щодо змісту та оформлення).

Попередній захист кваліфікаційної роботи проходить із залученням профільних фахівців кафедри, гаранта освітньої програми (голови комісії з попереднього захисту) та регламентується розпорядженням по кафедрі з представленням графіку, який оприлюднюється у встановленому порядку.

Комісія робить узагальнений висновок про готовність кваліфікаційної роботи до захисту, про що ставить відповідну позначку в Завданні.

Після успішного проходження попереднього захисту кваліфікаційна робота передається на розгляд гаранту освітньої програми та завідувачу кафедри, які забезпечують процедуру перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат відповідно до розроблених ВТЕІ ДТЕУ процедур.

Кваліфікаційна робота обов’язково проходить перевірку на плагіат відповідно до «Положення про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ВТЕІ ДТЕУ». Відповідно до вказаного Положення визначається обсяг оригінальності наукового тексту: понад 88% роботи – текст роботи є оригінальним (несуттєвий обсяг запозичень), від 88% до 80% роботи – оригінальність текст задовільна (незначний обсяг запозичень, які цитовано згідно вимог), від 80% до 50% - робота приймається після доопрацювання і повторної перевірки на плагіат; менше 50% - робота до захисту не допускається.

Результати перевірки можуть бути оскаржені у 3-денний термін після отримання результатів відповідно до процедури, яка описана в «Положенні про академічну доброчесність педагогічних, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти ВТЕІ ДТЕУ».

Здобувачі, кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті і розгляді гарантом освітньої програми і завідувачем кафедри були оцінені позитивно, мають довідки про оригінальність тексту (відсутність плагіату), допускаються деканом до захисту на засіданні ЕК не пізніше, ніж за 5 робочих днів до початку її роботи. У такий же термін студент подає на кафедру переплетену кваліфікаційну роботу.

Здобувач готує виступ-презентацію з використанням цифрових технологій на 7-10 хвилин, а також необхідний роздатковий матеріал – наочну ілюстрацію відповідних тверджень під час доповіді, – зміст та якість якого перевіряє науковий керівник. Кількість примірників ілюстративного матеріалу повинна відповідати кількісному складу ЕК. Зразок оформлення титульної сторінки ілюстративного матеріалу наведено у додатку Е.

Якщо здобувач планує захищати кваліфікаційну роботу іноземною мовою, реферат повинен бути підготовлений цією ж мовою. При цьому керівник кваліфікаційної роботи має володіти мовою її написання. Для одержання дозволу на захист роботи іноземною мовою здобувач подає на ім’я декана факультету заяву із погодженням завідувача кафедри іноземної філології та перекладу, керівника кваліфікаційної роботи та керівника проектної групи (гаранта освітньої програми).

Після захисту кваліфікаційних робіт секретар ЕК передає їх електронні копії в бібліотеку ВТЕІ ДТЕУ для подальшого поповнення репозитарію кваліфікаційних робіт, а друковані – в архів ВТЕІ ДТЕУ.

5.2. Загальні критерії оцінювання кваліфікаційних робіт

Під час виконання кваліфікаційної роботи здобувач демонструє: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукового дослідження, проводити власні експерименти; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з літературними джерелами.

Критеріями оцінювання **кваліфікаційної роботи є:**

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання змісту і теми роботи загалом;
- рівень розв’язання сформульованих завдань і досягнення поставленої мети дослідження;
- рівень наукового обґрунтування результатів проведеного дослідження;
- ступінь самостійності проведення дослідження та наявність власних міркувань, узагальнень, висновків, результатів;
- широта та доцільність застосування методичного апарату дослідження;
- науковість стилю викладення;

– відсутність орфографічних і синтаксичних помилок, а також рівень грамотності викладення матеріалів дослідження;
– правильне оформлення роботи відповідно до чинних стандартів.

Кваліфікаційна робота, яка має невідповідності у в формулюванні теми, не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, дотримання затвердженого плану, виконана з порушенням затвердженого графіку підготовки кваліфікаційної роботи**,** а також не має відгуку наукового керівника, до захисту не допускається, і за поданням витягу з протоколу засідання випускової кафедри, студент відраховується з ВТЕІ ДТЕУ.

ЕК оцінює рівень якості презентації основних результатів досліджень та відповідей на запитання під час захисту кваліфікаційної роботи – уміння стисло і чітко викласти результати дослідження, аргументовано відповісти на поставлені запитання, якісно презентувати результати дослідження.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи ЕК враховує не лише якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, практичну значущість, вміння захистити сформульовані положення та висновки, але і його оформлення відповідно до встановлених вимог.

Результати захисту кваліфікаційних робіт оцінюються за 100-баловою шкалою ДТЕУ, яка відповідно переводиться в шкалу ЄКТС.

Оцінка	Критерії оцінювання
90-100	Кваліфікаційна робота має дослідницький характер, крім виконання основних вимог, містить власний критичний аналіз різних наукових джерел; у роботі представлено результати власних досліджень із використанням сучасного методологічного інструментарію, подано власні пропозиції; під час захисту здобувач показує глибокі системні знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження; захист супроводжується коректною презентацією, яка доводить критичність мислення студента і вміння узагальнювати отримані результати; здобувач аргументовано, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.
82-89	Кваліфікаційна робота має дослідницький характер, оформлена за вимогами, які висуваються до кваліфікаційних робіт, матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними висновками; робота має незначні мовно-стилістичні огріхи; під час захисту здобувач демонструє знання з питань теми, оперує даними дослідження, вміло використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання.
75-81	Кваліфікаційна робота має дослідницький характер, оформлена за вимогами, які висуваються до кваліфікаційних робіт, матеріал викладено логічно і послідовно з відповідними, але недостатньо аргументованими висновками; у структурі, мові і стилі роботи є лише незначні погрішності; під час захисту студент демонструє знання з питань теми, які не завжди є системними, оперує даними дослідження; під час доповіді використовує презентацію без належного узагальнення результатів дослідження, відповідає на поставлені запитання недостатньо аргументовано.
69-74	Кваліфікаційна робота має дослідницький характер, загалом розкриває тему, у ній проферовано необхідні наукові джерела, із зазначенням останніх досліджень з проблематики, але аналітичний аналіз є поверхневим та містить значну кількість помилок; матеріал викладено не послідовно, сформульовані висновки не мають достатнього обґрунтування; під час захисту здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень роботи за допомогою членів ЕК.
60-68	Кваліфікаційна робота має дослідницький характер, оформлена за вимогами, які висувають до кваліфікаційних робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано, має значні зауваження рецензента щодо змісту; основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації; під час захисту ілюстративний матеріал студент не коментує, виявляє невпевненість,

	демонструє слабкі знання питань теми, не дає аргументовані відповіді на запитання.
35-59	Кваліфікаційна робота не має дослідницького характеру, не місить аналізу і не відповідає вимогам, не має висновків або вони носять декларативний характер; у відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження, під час захисту здобувач при відповіді припускається грубих помилок, а також відсутня презентація доповіді.
1-34	Кваліфікаційна робота не має дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, не має висновків або вони носять декларативний характер; у відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження, а при її захисті відсутня презентація доповіді, здобувач не може відповісти на жодне поставлене запитання.

Рішення щодо підсумкового оцінювання приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензентів.

ВТЕІ ДТЕУ на підставі рішення ЕК присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму підготовки магістра, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію.

Здобувач, який не захистив з поважних причин у встановлений строк кваліфікаційну роботу, має право на повторну атестацію протягом наступних трьох років під час роботи ЕК за тією ж спеціальністю. Дата повторного захисту визначається наказом директора ВТЕІ ДТЕУ.

Якщо захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, ЕК визначає, чи може здобувач подавати на повторний захист ту ж роботу з доопрацюванням, чи він повинен підготувати кваліфікаційну роботу за новою темою.

Захист кваліфікаційної роботи за іншою темою можливий не раніше ніж через рік.

ДОДАТОК А

Ф-7.5.1-137

Завідувачу кафедри

_____

ПІБ зав. кафедри

_____

ПІБ з.в.о.

гр.___, _____ курс,

_____

_____

спеціальність, спеціалізація / освітня програма, факультет

Заява

Прошу затвердити тему кваліфікаційної роботи:

_____

_____

_____

_____

та призначити науковим керівником кваліфікаційної роботи

_____

_____ _____

дата *підпис з.в.о.*

ДОДАТОК Б

Ф-7.5.1-117

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Факультет _____
Кафедра _____
Освітній ступінь _____
Спеціальність _____
Освітня програма _____

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу

_____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи

_____

_____

Затверджена наказом директора _____

2. Календарний план виконання роботи

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1.	Вступ		
2.	Розділ 1		
3.	Розділ 2		
4.	Розділ 3		
5.	Висновки та пропозиції		
6.	Список використаних джерел		
7.	Оформлення роботи та додатків		
8.	Попередній захист		
9.	Перевірка роботи на вміст плагіату		
10.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру		

3. Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

4. Гарант освітньої програми _____
(підпис, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

5. Завдання прийняв до виконання здобувач_____
(підпис, прізвище, ініціали)

6. Відгук керівника кваліфікаційної роботи

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Керівник кваліфікаційної роботи _____
(підпис, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

7. Висновок про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти

_____
(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____
(підпис, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Завідувач кафедри_____ _____
(підпис, власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

_____ 202- р.
(за 5 днів до атестації)

ДОДАТОК В

Приклад оформлення титульної сторінки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра іноземної філології та перекладу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

_____

_____

назва теми

Здобувача вищої освіти
ІІ курсу, групи _____
спеціальності
В 11 «Філологія»
освітньої програми
«Германські мови та
літератури (переклад
включно), перша –
англійська»

_____
підпис
здобувача

Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Науковий керівник
науковий ступінь
вчене звання

_____
підпис
керівника

Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми
науковий ступінь
вчене звання

_____
підпис
гаранта

Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Вінниця 20__

ДОДАТОК Г

Приклад оформлення титульної сторінки ілюстративного матеріалу

ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ

ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:

_____

_____
назва теми

Здобувача вищої освіти II курсу, групи _____ спеціальності В11 «Філологія» освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»	_____ підпис здобувача	Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ
Науковий керівник науковий ступінь вчене звання	_____ підпис керівника	Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ
Гарант освітньої програми науковий ступінь вчене звання	_____ підпис гаранта	Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ

Вінниця 20__

ДОДАТОК Д

Приклад оформлення розділів і підрозділів

РОЗДІЛ 1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ КОНЦЕПТОСФЕРИ В ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ

1.1 Лінгвокогнітивна стратегія перекладу в теорії і критиці перекладу художніх текстів

Сучасне перекладознавство має значні досягнення в осмисленні інформативної, трансформаційної, комунікативної, прагматичної, психолінгвістичної, комунікативно-функційної, функційно-прагматичної та інших теорій перекладу. Кожна із зазначених теорій спирається на поняття стратегії, під якою розуміють вироблення програми перекладацьких дій і втілення цієї програми в життя [9]. В останніх дослідженнях стратегію тлумачать як когнітивний регулятив, ієрархічно підпорядкований загальній концепції перекладу, що формується внаслідок вибору перекладачем основних принципів, суголосних із комунікативними цілями, когнітивними потребами та інтересами цільової аудиторії [1, с. 157].

ДОДАТОК Е

Приклад оформлення рисунку в роботі та посилання на нього

Зазначимо, що цей спосіб перекладу найчастіше застосовують тоді, коли перекладаються слова із дуже широким значенням на кшталт thing, matter, piece, affair, claim, concern, fine, good, to be, to do, to get, to come тощо. Палітра таких багатозначних слів відтворена на рис. 2.1.

Рисунок 2.1 – Багатозначні лексичні одиниці в тексті оригіналу і перекладу

ДОДАТОК Ж

Приклад оформлення таблиць в роботі та посилання на них

Надалі ми проаналізуємо переклад економічних термінів на основі представленого тексту. Результат досліджень представлено в таблиці 2.1

Таблиця 2.1 Економічний словник до тексту «Management: a firm's revival comes in crisis»

№ п/п	Термін	Переклад
1	**2**	**3**
1	management	управління, менеджмент
2	crisis	криза, перелом, злам
3	business	бізнес, компанія, справа, фірма
4	leaders	лідери, верхівка, керівники
5	opportunity	змога, можливість
6	consulting	консалтинг, консультаційний
7	firm	фірма, компанія, підприємство
8	corporate	корпоративний, акціонерний, колективний
9	chief	головний, начальник, шеф, директор
10	executives	адміністрація, керівництво
11	workplace	робоче місце
12	employees	працівники, співробітники
13	stock	акції
14	profitable	прибутковий рентабельний
15	deficit	дефіцит, нестача
16	layoffs	звільнення
17	goal	мета
18	reduce	зменшувати, знижувати
19	merger	злиття, поглинання, обєднання
20	manufacturer	виробник, підприємець
21	shareholder	акціонер
22	negotiate	переговори, угода
23	adverse	несприятливий, шкідливий
24	company	компанія, фірма, підприємство
25	equipment	обладнання, техніка, устаткування
26	advantage	перевага
27	financial	фінансовий
28	advise	порада, консультація
29	promotion	просування, сприяння
30	involvement	участь, втягнення

ДОДАТОК К

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Бєліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/ упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.

	4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини XX століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ ім. М. Драгоманова ; МГПУ ім. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.

Автореферати дисертацій	1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. *Офіційний вісник України*. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. *Урядовий кур'єр*. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. *Офіційний вісник України*. 2017. № 20. С. 136–141.

Архівні документи	1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. *ЦДАГО України* (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. *ЦДАВО України* (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. *Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України.* Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 С09К11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр«Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
Частина видання: книги	1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / *Михайло Баймуратов: право як буття вченого* : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. *Тридцать лет с экологическим правом* : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. *Адміністративне право України* : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексєєв В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. *Теоретичні засади*

	взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. *Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. *Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених* : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. *Формирование толерантного сознания в обществе* : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава,18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. *Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі* : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53. 5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук* : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. *Великий енциклопедичний юридичний словник* / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. *Адміністративне право України :* словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55. 3. Сірий М. І. Судова влада. *Юридична енциклопедія*. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46. 2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. *Вісник*

	Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159. 3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. *Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій*. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218. 4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. *Проблеми законності*. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. *Часопис Київського університету права*. 2007. № 4. С. 88–92. 2. Коломоєць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: ґенеза і поняття. *Право України*. 2017. № 5. С. 71–79. 3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. *Урядовий кур'єр*. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5. 4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. *Юридичний вісник України*. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15. 5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe2: ab initio modeling and comparison with experiment. *Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics*. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
Електронні ресурси	1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/ VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).

ДОДАТОК Л

Приклад оформлення змісту роботи

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ (факультативно)…… 3

ВСТУП……... 4

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ КІНОПЕРЕКЛАДУ……. 9

1.1 Теоретичне підґрунтя явища кіноперекладу: неоднорідність поглядів……..…. 9

1.2 Кіноперекладяк наступник театрального перекладу: загальні особливості міжвидового перенесення основної проблематики…..... 11

1.3 Практика дубляжу з укладанням реплік в Україні…… 19

1.4 Методика дослідження дубляжу та субтитрування як основних видів сучасного кіноперекладу……. 22

1.4.1 Теорія фонетичних кластерів як одна з ключових теорій укладання реплік у кіноперекладі……. 22

1.4.2 Методика укладання субтитрів у процесі відтворення діалогічного мовлення у кіноперекладі…….. 24

Висновки до розділу 1……. 29

РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ ДУБЛЯЖУ……. 30

2.1 Аналіз роботи різних перекладачів над укладанням реплік у процесі створення дубляжу……..……... 30

2.2 Фонетична синхронність…….. 32

2.3 Семантична синхронність……..……. 35

2.4 Синтаксична синхронність..... ……. 45

Висновки до розділу 2..... ……..… 55

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ..... 58

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..... 70

ДОДАТОК А…….……

ДОДАТОК М

Мовні кліше для оформлення наукових досліджень

Мовні кліше для формулювання актуальності теми дослідження

- *Проблема / назване явище заслуговує на особливу увагу серед науковців…*
- *Проблема є актуальною на сучасному етапі розвитку науки…*
- *Проблему вважають актуальною через те, що…*
- *Проблема давно є на часі…*
- *Проблема є актуальною…*
- *Проблема є дискусійною…*
- *Проблема є не досить розробленою…*
- *Проблема є мало розробленою / недослідженою…*
- *Проблема є цілком на часі…*
- *Проблема заслуговує на особливу увагу…*
- *Проблема не була об'єктом спеціального вивчення…*
- *Проблема перебуває у центрі уваги…*
- *Проблема посідає важливе місце…*
- *Проблема фрагментарно висвітлювалася в..*
- *Проблема цілком є не вирішеною…*
- *Уважного ставлення дослідників останнім часом вимагає питання…*

Мовні кліше для опису історії та сучасного стану проблеми

- *Прийнято вважати, що…*
- *Загальновідомо, що…*
- *На думку (кого?)…*
- *Згідно з поглядами (кого?)…*
- *Як вважають (вважає)…*
- *Наявні погляди щодо цього питання можна класифікувати так…*
- *Дослідженням цієї проблеми у різні часи / періоди займалися…*
- *Цих поглядів дотримуються (дотримується)…*
- *Гіпотезу / припущення про… висунув / запропонував…*
- *Початок тенденції саме такого вивчення поклав…*
- *Нову концепцію (ідею, теорію, гіпотезу) розробили…*

Мовні кліше для формулювання мети

- *Метою є встановити (встановлення)…*
- *Метою є визначити (визначення)…*
- *Мета роботи полягає у порівнянні…*
- *У роботі вивчаються / виявляються / з'ясовуються…*
- *Мета роботи – проаналізувати / описати / охарактеризувати / виявити / порівняти / узагальнити / систематизувати…*
- *Метою роботи є дослідження…*

Мовні кліше для переходу до завдань

- *Поставлена / сформульована мета вимагає / передбачає розв'язання цілої низки конкретних завдань, а саме:…*
- *Для реалізації мети поставлено такі завдання…*
- *Мета зумовила конкретні завдання, а саме:…*

Мовні кліше для формулювання завдань

- *проаналізувати (методику, закономірності, тенденції, проблеми, роль, можливості, реалії та перспективи)…*
- *виявити закономірності…*
- *дослідити особливості…*
- *встановити (закономірності, тенденції, основні закони, принципи, системні ознаки, параметри)…*
- *класифікувати…*
- *описати (особливості, проблеми, параметри, ознаки, структуру, співвіднесеність, зв'язок, аспекти, засади, тенденції)…*
- *обґрунтувати (теорію, тезу, погляди науковців на…, концепцію, перспективи, систему, шляхи розв'язання проблеми)…*
- *узагальнити (досвід, висновки, результати попередніх досліджень, результати експерименту, експериментальні дані, статистичні дані, матеріали дослідження)…*
- *розглянути (проблеми, особливості, параметри, ознаки, структуру, зв'язок, сутність, основні принципи, засади, характер, аспекти, механізми)…*
- *з'ясувати (причини, сутність, особливості, умови, характер, природу й структуру, місце й роль, основні принципи, параметри, закономірності)…*
- *порівняти (позиції, результати, погляди, параметри, різні підходи, наукові концепції, якості, ознаки, функції, дефініції)…*
- *охарактеризувати (сутність, сучасний стан, значення, механізм, основні напрямки, особливості, передумови, якості, причини, принципи)…*
- *відстежити (процес, логіку, факти, причини, можливості, умови)… запропонувати (нові підходи, шляхи розв'язання проблеми, класифікацію, рекомендації, нові методики дослідження)… сформулювати (закони, принципи, завдання, правила, висновки, рекомендації щодо, позицію щодо)…*
- *навести (теорію, загальну характеристику, вагомий статистичний матеріал, відомості, характеристики, класифікації, типології)*

Перехід до основного викладу матеріалу

- *Є підстави вважати…*
- *Перевіримо висунуте припущення…*
- *Однією з найважливіших особливостей досліджуваного об'єкта є…*

- *Зібраний і проаналізований фактичний матеріал дозволяє проілюструвати певні спостереження…*
- *Матеріали здійсненого обстеження дозволяють згрупувати / узагальнити / уточнити / конкретизувати / класифікувати / провести нову таксономію…*
- *Вдалося зафіксувати / з'ясувати / помітити певні закономірності…*

Логічні переходи від одного аспекту до іншого

- *Як було сказано (показано, зауважено, зазначено, встановлено, виявлено, з'ясовано)…*
- *Як свідчать дані (результати)…*
- *Як уже вказувалося / підкреслювалося вище / раніше…*
- *Вище йшлося про…*
- *Згідно з цим…*
- *Відповідно до цього…*
- *У зв'язку з цим…*
- *У зв'язку з викладеним вище…*
- *Далі з'ясуємо…*
- *У такий же спосіб знаходить свій вияв…*

Доповнення або уточнення інформації

- *також…*
- *при чому…*
- *при тому…*
- *водночас…*
- *крім того…*
- *більше того…*
- *до речі…*
- *між іншим…*
- *особливо…*
- *точніше…*
- *маємо на увазі…*
- *по суті…*
- *втім…*
- *(у)все-таки…*
- *у тому числі…*
- *тобто…*
- *а саме…*

Порівняння або протиставлення

- *однак…*
- *проте…*
- *але…*
- *так само…*
- *так само, як і…*

- *не лише…, але й…*
- *порівняно з…*
- *на противагу (чому?)…*
- *навпаки…*
- *аналогічно (до чого?)…*
- *таким же чином…*
- *з одного боку…, з іншого боку…*
- *разом із тим…*
- *тим більше, що…*

Виокремлення певного аспекту інформації

- *головне при цьому…*
- *зупинимося на головному…*
- *необхідно зазначити, що…*
- *маємо підкреслити / зауважити, що…*
- *слід мати на увазі / враховувати, що…*
- *характерно, що…*
- *істотно, що…*

Аналіз інформації – висловлення об'єктивної оцінки

- *що…*
- *безперечно, що…*
- *безсумнівно, що…*
- *очевидно, що…*
- *насправді…*
- *безсумнівно, але…*
- *швидше за все…*
- *досвід (розрахунки, аналіз) підтвердив…*
- *як відомо…*
- *загальновідомо, що…*
- *згідно з поглядами…*
- *дослідження показало, що…*

Аналіз інформації – висловлення суб'єктивної оцінки

- *вважаємо, що…*
- *здається, що…*
- *на наш погляд…*
- *за нашим переконанням…*
- *уявляється вірогідним / правомірним…*
- *викликає сумнів…*
- *точка зору автора, що збігається з нашою, …*
- *вірогідно…*
- *ймовірно…*

Висловлювання впевненості

- *Є впевненість у тому, що…*
- *Переконливим є погляд знаних авторитетів у цій галузі на (що?)…*
- *Не можна не зважати на те, що…*
- *Доведено, що…*
- *Є очевидним, що…*
- *Ці факти переконують у (чому?)…*
- *Автор переконливо доводить, що…*
- *Результати дослідження підтверджують справедливість (чого?)…*
- *Можна з упевненістю сказати, що…*
- *У цьому аспекті варто взяти до уваги…*

Висловлення критики, незгоди, спростування

- *Не можна погодитися…*
- *Навряд чи можна погодитися…*
- *Є підстави дорікати в неточності…*
- *Є серйозні заперечення щодо…*
- *Необґрунтовано стверджується…*
- *Є дискусійним питання…*
- *Низка сумнівів та зауважень виникає при…*
- *Певний сумнів викликають наведені приклади / статистичні дані / припущення щодо…*

Узагальнення в основному змісті

- *відтак…*
- *отже,…*
- *у підсумку…*
- *в/у результаті…*
- *усе це свідчить про те, що…*
- *є очевидним, що…*
- *це дозволяє зробити висновок…*
- *це свідчить про…*
- *нарешті…*
- *сформулюємо висновок…*
- *одним словом…*
- *підбиваючи підсумки, …*
- *резюмуючи, …*

Ілюстрації до теоретичних викладок

- *наприклад,…*
- *як приклад…*
- *прикладом може бути / слугувати…*
- *наведемо приклад…*
- *проілюструємо викладене вище яскравими прикладами…*
- *розглянемо приклад…*

- *проаналізуємо типові приклади…*
- *унаочнимо…*

Висновки

- *Отже, проведене дослідження (виконаний аналіз) підтверджує, що…*
- *Отже, є всі підстави зробити такий висновок:…*
- *Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про…*
- *Відтак, можна впевнено стверджувати, що…*
- *Сформулюємо основні висновки…*
- *Здійснене дослідження дає можливість / дозволяє зробити такі висновки:…*
- *Проведене дослідження дало можливість сформулювати такі висновки:…*

Перспективи подальших розробок

- *У перспективі планується дослідження співвідношення…*
- *Перспективним видається більш детальне вивчення явища … у порівняльному аспекті*
- *Перспективи подальшого вивчення заявленої проблеми вбачаємо у дослідженні…*
- *Подальше дослідження цього аспекту полягає в…*
- *У межах отриманих результатів можна намітити перспективу подальшого студіювання в цьому напрямі…*

Цитування

- *(Дослідник) так визначає завдання…*
- *В … аспекті висвітлюють проблему вітчизняні вчені…*
- *В аналогічному напрямку активно працюють (дослідники)*
- *Використовуємо методику, запропоновану дослідником...*
- *Вітчизняна … представлена працями дослідників)*
- *Дані запозичено зі статті…*
- *Детальніше дивіться про це у працях…*
- *До проблеми (якої?) зверталося чимало авторів:…*
- *До цієї проблеми зверталися вчені…*
- *Дослідник … пропонує/стверджує, що…*
- *Дослідник … зазначає/нагадує, що…*
- *Дослідник … вбачає, що…*
- *На переконання (дослідника),…*
- *Один із підходів представлено у працях…*
- *Пишучи про…, (дослідник) висловив гіпотезу…*
- *Проблемі … приділили увагу…*